

**Obraćanje članice Stalnog izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Parlamentarnoj skupštini Srednjoeuropskoj inicijative (PS SEI) Danijele Martinović na zasjedanju Parlamentarnog komiteta PS SEI na temu „Različitost omogućava kreativnost za gospodarski rast regiona“
Budimpešta, 24. travanj 2013.**

"Cijenjeni g. Predsjedniče,
Poštovane kolege

Veliko mi je zadovoljstvo biti danas na ovom sastanku!

Poštovani g. Predsjedniče, zahvaljujem Vam na toploj dobrodošlici i čestitam na izvrsnoj organizaciji ovog sastanka, kao i mogućnosti da razmotrimo pitanja od zajedničkog interesa.

Zemlje Centralnoevropske inicijative se razlikuju jezički, kulturološki, politički, nacionalno ali postoji uvezanost i bliskost zemalja regiona. Bliskost koja se ostvaruje preko suradnje naše Centralnoevropske inicijative, putem diplomatskih, političkih, ekonomskih veza, turizma i kulturno-sportskih manifestacija. Bliskost putem različitosti stvara mogućnost razvoja lanca vrijednosti i iskorištavanje komparativnih prednosti svake zemlje pojedinačno, u svim navedenim oblastima.

Kada je o ekonomiji riječ, BiH može ostalim zemljama CEI-a ponuditi atraktivne sektore za ulaganja. Ti sektori su: šumarstvo, poljoprivreda, energetika, turizam, građevinarstvo, prehrambena industrija, rudarstvo i metaloprerađivačka industrija, tekstilna i drvoprerađivačka industrija, auto-industrija. Upravo različitost zemalja predstavlja osnovu za dalje uvezivanje.

Kada je riječ o šumarstvu, 53% BiH je pokriveno visokokvalitetnim bjelogoričnim i crnogoričnim šumama, što iznosi preko 2 miliona hektara. BiH pruža povoljne uvjete i za razvoj poljoprivrede zbog raspoloživih prirodnih, zemljišnih resursa, umjerene klime i radne snage.

Isto tako, BiH posjeduje značajan energetska potencijal – hidro- i termopotencijal. BiH ima značajne zalihe smeđeg uglja, lignita i treseta, preko 6 milijardi tona. Isto tako, značajan je potencijal za korištenje energije iz obnovljivih, čistih izvora – energije vjetra, solarne energije te energije iz biomase.

U BiH postoje značajne destinacije pogodne za razvoj turizma. Posjetioci mogu da uživaju u zimskom, banjskom, planinskom, morskom, eko i seskom, vjerskom (Međugorje) i kulturno-istorijskom turizmu.

Tekstilna industrija u BiH ima značajnu tradiciju, premda danas dominiraju lohn-poslovi.

BiH ima značajne rezerve uglja, boksita, olova, cinka te kamene soli. Rudarstvo se u BiH razvija dolaskom Austro-ugarske krajem 19. vijeka a prije 1992 godine u rudnicima je radilo preko 30.000 radnika.

Prehrambena indutrija također ima značajan potencijal. Postoje veliki poljoprivredni resursi, ali nažalost, nisu dovoljno iskorišteni. No, BiH ima značajan potencijal u proizvodnji pšenice, ranog voća i povrća, ljekovitog i aromatičnog bilja, meda.

BiH ostvaruje značajne izvozne prihode putem izvoza drveta i proizvoda od drveta – namještaja prvenstveno.

BiH postaje sve značajniji izvoznik auto-dijelova i presvlaka za sjedišta u autoindustriji. Značajni naponi se ulažu i u obnovu namjenske industrije.

BiH je, kao dio bivše Yu prije 1992. Godine, bila sedma vojna sila u Evropi.

BiH najviše trguje sa zemljama okruženja, dakle članicama CEI te zemljama iz EU.

Isto tako, najveći priliv stranih investicija je dolazio iz Srbije, Hrvatske, Italije, Austrije, Njemačke. BiH i zemlje okruženja su članice CEFTA-e što je donio niz prednosti i trgovinskih pogodnosti za zemlje članice.

No, za razliku od BiH većina zemalja Centralne i Istočne Evrope je uspješno prošla proces tranzicije, reindustrijalizacije i povećala svoju konkurentnost. BiH ima i dalje nizak nivo industrijalizacije (11,4%) BDP-a, a udio industrije u ukupnoj zaposlenosti iznosi samo 26% što je niže od izvozno orijentiranih zemalja Centralne i Istočne Evrope (33%).

Prerađivačka industrija BiH iznosi preko 90% robnog izvoza a zemljama Centralne i Istočne Evrope taj postotak iznosi 21%. Izvozna ponuda se sastoji od intermedijarnih proizvoda i energenata niske dodane vrijednosti, dok na strani uvoza dominiraju kapitalna, trajna i netrajna potrošna dobra, i to hrana (preko 2 milijarde KM uvoza).

Uvezivanje zemalja CEI-a u lancu vrijednosti, putem klastera, što je potvrđeno na temelju niza stručnih studija, bi doprinjelo ostarivanju značajnih, komparativnih prednosti i rezultata na polju: energetike, automobilske industrije, prerade drveta te poljoprivredne proizvodnje.

Naravno, time se ne iscrpljuje mogućnost međusobnih ulaganja i u druge sektore i kompanije u kojima naše zemlje, bilateralno imaju interes. Svakako, detaljnija analiza pojedinih sektora i pronalazak obostrane, međusobne koristi predstavlja značajan korak na produbljivanju saradnje i i bliskosti među zemljama CEI-a. (kraj)